

BÖLÜM 23

Yaşlılık ve İntihar

Ayşe KUZU¹

Öğrenme Hedefleri

1. Yaşlılık dönemindeki intiharların önemini açıklayabilme
2. Yaşlılık dönemi intiharları için risk gruplarını sayabilme
3. Yaşlılık dönemi intiharlarının sebeplerini sayabilme
4. Yaşlılık dönemi intiharları ile ilişkili ruh sağlığı sorunlarını sayabilme
5. Yaşlılık dönemi intiharlarına yönelik alınacak önlemleri açıklayabilme

Bölüm Başlıkları

Giriş

Yaşlılık ve Ölüm

Yaşlılık ve İntihar

Yaşlılık Dönemi İntiharları

Sıklık ve Yaygınlık

Etiyolojik Faktörler

Fiziksel Hastalıklar

Psikiyatrik Hastalıklar

Sosyal ve Ekonomik Sorunlar

Yaşlılık Dönemi İntiharlarının Önlenmesi

Örnek Vaka

Gözden Geçirme Soruları

Kaynaklar

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, aysekuzu@gmail.com, ORCID iD: 000-0003-0181-8747

5. Aşağıdakilerden hangisi yaşlılık dönemi intiharlarının önlenmesi çalışmaları içinde yer almaz?

- A) Sağlık personeli ve halkın eğitimi
- B) Polise, itfaiyeye vb. meslek üyelerinin eğitimi
- C) Yüksek korumalı kurumlarda bakımının sağlanması
- D) Ateşli, kesici delici silahlara erişiminin engellenmesi
- E) Kimyasal maddelere erişimin engellenmesi

Cevap anahtarı: 1-D; 2-A; 3-C; 4-E; 5-C

Kaynaklar

- 1.WHO. Ageing. [Online] <https://www.who.int/health-topics/ageing#tab=tab1> [Erişim tarihi: 04.05.2023]
- 2.Bilir N. Yaşlılık tanımı, yaşlılık kavramı, epidemiyolojik özellikler. Ertürk A, Bahadır A, Koşar F. içinde Yaşlılık ve Solunum Hastalıkları. İstanbul: TÜSAD Eğitim Kitapları Serisi; 2018. p.13-31.
- 3.Ağar A. Yaşlılarda ortaya çıkan psikolojik değişiklikler. *Geriatik Bilimler Dergisi*. 2020; 3(2), 75-80. doi:10.47141/geriatik.744968
- 4.Ding OJ, Kennedy GJ. Understanding vulnerability to late-life suicide. *Current Psychiatry Reports*. 2021; 23(9):58. doi:10.1007/s11920-021-01268-2
- 5.Aslan M, Hocaoglu Ç. Yaşlanma ve yaşlanma dönemiyle ilişkili psikiyatrik sorunlar. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2017; 7(1), 53-62.
- 6.Śmigielski W, Małek K, Jurczyk T, et al. Suicide risk factors among Polish adults aged 65 or older in 2000-2018 compared with selected countries worldwide. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021; 18(18): 9921 doi:10.3390/ijerph18189921
7. Zafer C. Ölüm olgusu ve ölümün sosyolojik etkileri. *Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2019; 8(15): 64-82.
8. Duva Kaya Ö. Yaşam ve ölüm arasında bir uğrak olarak yaşlılık. *Dokuz Eylül University Journal of Graduate School of Social Sciences*. 2020; 22(4): 1501-1520 <http://dx.doi.org/10.16953/deusosbil.810354>
9. Cerrah L, Baran M. Katılımcı sözlüklerde yaşlı ve yaşlılık algısı. *Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2020; 1(1): 99-126.
- 10.Chen PY, Ho WC, Lo C, Yeh TP. Predicting ego integrity using prior ego development stages for older adults in the community. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021;18(18):9490. doi:10.3390/ijerph18189490
- 11.Gürses İ, Kılavuz MA. Erikson'un psiko-sosyal gelişim dönemleri teorisi açısından kuşaklararası din eğitimi ve iletişiminin önemi. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2011; 20(2), 153-166.
- 12.Durkheim E. İntihar Bir toplum bilim incelemesi (Z. Zühre İLKGELLEN, Çev.) İstanbul: Pozitif Yayınevi; 2013.
- 13.Alptekin K, Duyan V. İntihar ve intihar girişimi. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi;2014
- 14.WHO. Suicide. [Online] <https://www.emro.who.int/health-topics/suicide/feed/atom.html> [Erişim tarihi:05.05.2023]

- 15.WHO. Suicide. [Online] <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/suicide> [Erişim tarihi:05.05.2023]
- 16.Öztürk O, Uluşahin A. Ruh sağlığı ve bozuklukları. 14. Baskı Ankara: Nobel Tıp Kitapevleri; 2016: 276-278
- 17.Yıldırım E, Öztürk M. 2009-2018 arasında Türkiye’de intihar hızı ve ilişkili özellikler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2021; 35(1): 23-32. <https://doi.org/10.5505/deutfd.2021.52385>
- 18.TUİK. Ölüm ve ölüm nedeni istatistikleri. 2021. [Online] <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Olum-ve-Olum-Nedeni-Istatistikleri-2021-45715> [Erişim tarihi:05.05.2023]
- 19.TUİK. Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlar 2022. [Online] <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonucari-2022-49685> [Erişim tarihi:05.05.2023]
- 20.Cabello M, Miret M, Ayuso-Mateos JL, et al. Cross-national prevalence and factors associated with suicide ideation and attempts in older and young-and-middle age people. *Aging Mental Health*. 2020; 24(9): 1533-1542. doi:10.1080/13607863.2019.1603284
- 21.Conejero I, Olié E, Courtet P, Calati R. Suicide in older adults: current perspectives. *Clinical Interventions in Aging*. 2018;13:691-699. doi:10.2147/CIA.S130670
- 22.de Mendonça Lima CA, De Leo D, Ivbijaro G, Svab I. Suicide prevention in older adults. *Asia Pacific Psychiatry*. 2021;13(3):e12473. doi:10.1111/appy.12473
- 23.Laflamme L, Vaez M, Lundin K, Sengoelge M. Prevention of suicidal behavior in older people: A systematic review of reviews. *PLoS One*. 2022; 17(1): e0262889. doi:10.1371/journal.pone.0262889
- 24.Cui R, Fiske A. New Research on Older Adult Suicide: A Reason for Hope. *Clinical Gerontology*. 2020;43(1):1-3. doi:10.1080/07317115.2020.1690299
25. Crnek-Georgeson KT, Wilson LA, Page A. Factors influencing suicide in older rural males: a review of Australian studies. *Rural Remote Health*. 2017;17(4):4020. doi:10.22605/RRH402
26. Choi NG, DiNitto DM, Sagna AO, Marti CN. Older women who died by suicide: suicide means, sociodemographic and psychiatric risk factors, and other precipitating circumstances. *International Psychogeriatrics*. 2018;30(10):1531-1540. doi:10.1017/S1041610218000212
- 27.Beghi M, Butera E, Cerri CG, et al. Suicidal behaviour in older age: A systematic review of risk factors associated to suicide attempts and completed suicides. *Neuroscience Biobehavioral Reviews*. 2021;127:193-211. doi:10.1016/j.neubiorev.2021.04.011
28. Lyndon N, Azman H, Che Rose RA, Mat Jali MF. Sociological Narrative of Suicidal Behavior Among Older People. *Clinical Interventions in Aging*. 2021; 16: 1379-1392. doi:10.2147/CIA.S310405
- 29.Holm AL, Salemonsén E, Severinsson E. Suicide prevention strategies for older persons-An integrative review of empirical and theoretical papers. *Nursing Open*. 2021; 8(5): 2175-2193. doi:10.1002/nop2.789
- 30.Edwards AC, Ohlsson H, Mościcki E, et al. Alcohol use disorder and non-fatal suicide attempt: findings from a Swedish national cohort study. *Addiction*. 2022; 117(1): 96-105. doi:10.1111/add.15621
- 31.Lasota D, Al-Wathinani A, Krajewski P, et al. Alcohol and the risk of railway suicide. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020; 17(19): 7003 doi:10.3390/ijerph17197003_a

32. Lasota D, Pawłowski W, Krajewski P, et al. Alcohol intoxication and suicide by hanging in Poland. *Alcohol Alcoholism*. 2020; 55(3): 278-283. doi:10.1093/alcalc/aaa013
33. Schepis TS, Ford JA, McCabe SE. Co-ingestion of prescription drugs and alcohol in US adults aged 50 years or older. *Human Psychopharmacology*. 2021; 36(6): e2803. doi:10.1002/hup.2803
34. Moon S, Choi M, Sohn M. Suicide among older adults with dementia: Effects of Korea's long-term care insurance system. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021;18(12):6582. doi:10.3390/ijerph18126582
35. Schmutte T, Olfson M, Maust DT, et al. Suicide risk in first year after dementia diagnosis in older adults. *Alzheimers and Dementia*. 2022; 18(2): 262-271. doi:10.1002/alz.12390
36. Wu J, Li Y, Waern M. Suicide among older people in different European welfare regimes: Does economic (in) security have implications for suicide prevention?. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022; 19(12): 7003. doi:10.3390/ijerph19127003
37. Lee SY, Atteraya MS. Depression, poverty, and abuse experience in suicide ideation among older Koreans. *International Journal of Aging and Human Development*. 2019; 88(1): 46-59. doi:10.1177/0091415018768256
38. Wilkinson JM. *Hemşirelik Tanıları El Kitabı*. (Kapucu S, Akyar İ, Korkmaz F, Çev. Ed.). Ankara: Pelikan Yayınevi; 2018.